

Система класифікації функцій спілкування для осіб з церебральним паралічем

Мета

Метою CFCS є класифікувати **щоденні характеристики спілкування** осіб з церебральним паралічем по одному з п'яти рівнів. CFCS зосереджується на рівні активності та участі відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) затвердженої Всесвітньою організацією здоров'я (ВОЗ).

Інструкція користувача

Батьки, вихователі, і/або професіонал, який знайомий з особливостями спілкування особи, обирає відповідний рівень комунікації. Дорослі і підлітки з церебральним паралічем також підлягають класифікації спілкування. **Загальна ефективність** продуктивності спілкування повинна базуватись на тому, як вони зазвичай беруть участь в повсякденних ситуаціях, що вимагають спілкування, але не по їх максимальних можливостях. Ці повсякденні ситуації можуть виникати вдома, в школі чи суспільстві.

Деяке спілкування може бути важко класифікувати, якщо продуктивність падає більш ніж на один рівень. В таких випадках, необхідно обрати рівень, який **найближче характеризує** продуктивність спілкування людини **в щоденному оточенні**. Не беріть до уваги індивідуальну здібність, пізнання, і/або мотивацію при виборі рівня.

Визначення

Спілкування виникає, коли **відправник** передає повідомлення і **одержувач** розуміє це повідомлення. **Ефективний співрозмовник** самостійно **змінюється як відправник та одержувач**, незалежно від вимог розмови, включаючи оточення (наприклад в суспільстві, школі, на роботі, вдома), розмовних партнерів і предмету обговорення.

Для визначення рівня CFCS розглядаються **усі методи спілкування**. До них відносяться: використання мови, жестів, поведінки, погляд очей, вираз обличчя, додаткові і альтернативні способи спілкування. Система альтернативних і додаткових способів спілкування augmentative and alternative communication (**ААС**) включає (але не обмежує) ручні знаки, фотографії, комунікаційні дошки, книги зв'язку і розмовні пристрої, так звані - допоміжні засоби зв'язку voice output communication aids (VOCAs) або мовногенеруючі пристрої speech generating devices (SGDs).

Відмінності між рівнями ґрунтуються на **взаємодії між відправником і одержувачем, швидкості спілкування, а також характеру співрозмовника**. Наступні визначення слід мати на увазі при використанні цієї системи класифікації.

Ефективні відправники та одержувачі переключаються швидко і легко між передачею і розумінням повідомлень. Для уточнення або виправлення непорозуміння, ефективний відправник і одержувач можуть використовувати такі функції як повторення, перефразування, спрощення, і / або розширення повідомлення. Щоб пришвидшити спілкування зі знайомими співрозмовниками, особливо при використанні додаткових способів спілкування (ААС), ефективний відправник може використовувати менш граматично правильні повідомлення, пропускаючи або вкорочуючи слова.

Зручний темп спілкування визначається тим, як швидко і легко людина може розуміти і передати повідомлення. Цей темп забезпечується невеликими зупинками під час спілкування та коротким очікуванням між зміною теми обговорення.

Анонімні співрозмовники є незнайомими або знайомими, які лише зрідка спілкуються з особою. **Знайомі співрозмовники**, такі як родичі, вихователі і друзі мають можливість більш ефективно спілкуватися з людиною через попередні знання та особистий досвід.

Система класифікації функцій спілкування для осіб з церебральним паралічем

Роз'яснення

- ★ Визначення рівня CFCS не вимагає тестування, а також не замінює стандартизованої оцінки спілкування. CFCS не є тестом.
- ★ CFCS **групує осіб за ефективністю** поточної продуктивності спілкування. Ця система **не пояснює базових причин** рівня ефективності, таких як когнітивні, мотиваційні, фізичні, мовлення, слуху і / або мовних проблем.
- ★ CFCS **не оцінює потенціалу людини щодо вдосконалення.**
- ★ CFCS **може використовуватись в дослідженнях та наданні послуг**, при яких класифікація ефективності спілкування є важливою.
Приклади включають:
  - 1) опис функціональних характеристик зв'язку, що використовується у мові професіоналів і любителів.
  - 2) визнання застосування всіх ефективних методів комунікації, включаючи AAC.
  - 3) порівняння різних середовищ спілкування, співрозмовників, і / або завдань можуть вплинути на вибір відповідного рівня.
  - 4) вибір цілей для підвищення ефективності спілкування людини.

- ★ Дивись сторінку 3 для опису п'яти рівнів.
- ★ Дивіться сторінку 4 зі схемою для визначення відмінностей між рівнями.
- ★ Часті запитання можна знайти на CFCS веб-сайт: <http://cfcs.us>

Методи спілкування

Незалежно від кількості методів спілкування, **лише один рівень CFCS визначається для загальної продуктивності зв'язку**. У таблиці нижче вказаний список усіх методів спілкування, що використовуються.

Наступні **методи спілкування**, що застосовуються індивідуально:
(Будь ласка, відзначте **всі** відповідні варіанти)

- Мовлення
- Звуки (такі як "Ааааа", щоб привернути увагу співрозмовника)
- Погляд очей, вираз обличчя, жести, і / або вказівки (Наприклад, за частиною тіла, паличкою, лазером)
- Жести
- Комунікаційні книги, дошки і/або фотографії
- Допоміжні засоби зв'язку чи мовногенеруючі пристрої
- Інші

Посилання щодо розвитку CFCS:

Hidecker, M.J.C., Paneth, N., Rosenbaum, P.L., Kent, R.D., Lillie, J., Eulenberg, J.B., Chester, K., Johnson, B., Michalsen, L., Evatt, M., & Taylor, K. (2011). Developing and validating the Communication Function Classification System (CFCS) for individuals with cerebral palsy, *Developmental Medicine and Child Neurology*. 53(8), 704-710. doi: 10.1111/j.1469-8749.2011.03996.x, PMC3130799.

Translated by: Taras Voloshyn MD, PhD, Nataliia Melekh MD, Oleh Kachmar PhD, Andriy Khomyak

Система класифікації функцій спілкування для осіб з церебральним паралічем

Ключ	
P	Персона з ЦП
U	Невідомий партнер
F	Відомий партнер
	ефективний
	менш ефективний

I. Ефективний відправник і одержувач з незнайомими і знайомими партнерами.

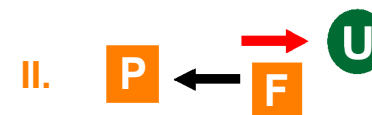
Особа незалежно контактує як відправник чи одержувач з більшістю співрозмовників в більшості середовищ. Спілкування відбувається легко і в зручному темпі з незнайомими і знайомими співрозмовниками. Нерозуміння у спілкуванні швидко усувається і не є перешкодою для загальної ефективності розмови..

Відмінність між I та II рівнями полягає в темпі розмови. Особи I рівня спілкуються в зручному темпі з невеликою паузою або без неї, можуть зрозуміти, створити повідомлення, або виправити непорозуміння. Особи II рівня потребують додатковий час, по крайній мірі іноді.

II. Ефективний, але з уповільненим темпом відправник і/або одержувач з незнайомими і/або знайомими партнерами.

Особа незалежно контактує як відправник чи одержувач з більшістю співрозмовників в більшості середовищ, але розмовний темп є повільним і може спричинити труднощі в спілкуванні. Особі можливо знадобиться додатковий час, для зрозуміння повідомлень, створення повідомлень, та/ або виправлення непорозумінь. Непорозуміння в розмові часто усуваються і не впливають на кінцевий результат розмови людини як з незнайомими так із знайомими партнерами.

Відмінність між II і III рівнями полягає в темпі і характеру співрозмовників. Особа II рівня є ефективним відправником і одержувачем з усіма розмовними партнерами, але швидкість є недостатньою. Особи III рівня відповідно ефективно спілкуються зі знайомими співрозмовниками, але неефективно з більшістю незнайомих.

III. Ефективний відправник і одержувач зі знайомими партнерами. Особа контактує як відправник чи одержувач зі знайомими співрозмовниками у більшості середовищ. Розмова не є ефективною в більшості випадків з незнайомими, але зазвичай є ефективною зі знайомими партнерами.

Відмінність між III і IV рівнями полягає в тому, наскільки послідовно особа переключається між відправником і отримувачем зі знайомими співрозмовниками. Особи III рівня, як правило, мають змогу спілкуватися зі знайомими партнерами, як в якості відправника, так і одержувача. Особи IV рівня не спілкуються зі знайомими співрозмовниками відповідно. Ця трудність може бути у відправці і / або отриманні повідомлення.

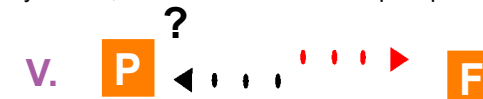
IV. Непослідовний відправник і/або одержувач зі знайомими партнерами.

Особа не контактує як відправник чи одержувач. Цей тип непослідовності можна було б розглядати в різних типах співрозмовників, в тому числі: а) випадковий ефективний відправник і одержувач; б) ефективний відправник, але обмежений одержувач; с) обмежений відправник, але ефективний одержувач. Спілкування іноді є ефективним зі знайомими партнерами.

Відмінність між IV і V рівнями полягає у вираженості труднощів при спілкуванні зі знайомими партнерами. Особа IV рівня дещо успішна в якості ефективного відправника і/або одержувача зі знайомими співрозмовниками. Особи V рівня рідко мають можливість ефективно спілкуватися, навіть зі знайомими партнерами.

V. Неефективний відправник і одержувач навіть зі знайомими партнерами. Особа має обмеження як відправник, так і одержувач. Розмова є важко зрозумілою для більшості людей. В людини виникає обмежене розуміння повідомлень більшості людей. Спілкування рідко буває ефективним, навіть зі знайомими партнерами.

Схема визначення рівня CFCS

